

Analýza potenciálu spolupráce polské části pohraničí Polské a České republiky z hlediska možností vytvoření Evropského seskupení pro územní spolupráce

Silniční infrastruktura

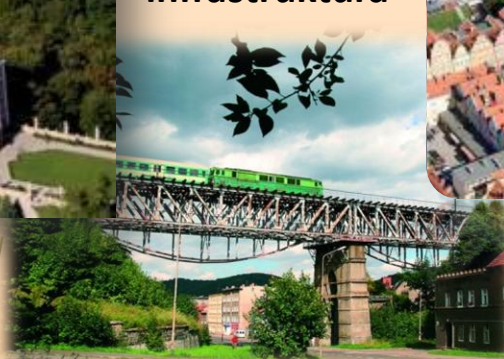

Zdroj: umwd.dolnyslask.pl

Zdroj: turystyka.dolnyslask.pl

Železniční infrastruktura

Zdroj: um.walbrzych.pl

Zdroj: turystyka.dolnyslask.pl

Cestovní ruch

Rozvoj měst

EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE

Dosud vzniklo 28*
ESÚS
Polsko a Česká
republika nejsou
členy žádného ESÚS.

Evropský rámec je
upraven nařízením
Evropského
parlamentu a Rady
(ES) č. 1082/2006 ze
dne 5. července 2006.

Smyslem ESÚS je usnadnit a
podpořit přeshraniční
spolupráci mezi jeho členy
za výhradním účelem
posílení hospodářské a
sociální soudržnosti.

ESÚS

Je právním nástrojem, který
regionálním a místním
orgánům členských států
umožňuje vytvářet seskupení
pro územní spolupráci s
právní subjektivitou.

Územní spolupráci se
rozumí přeshraniční,
nadmárodní nebo
meziregionální
spolupráce.

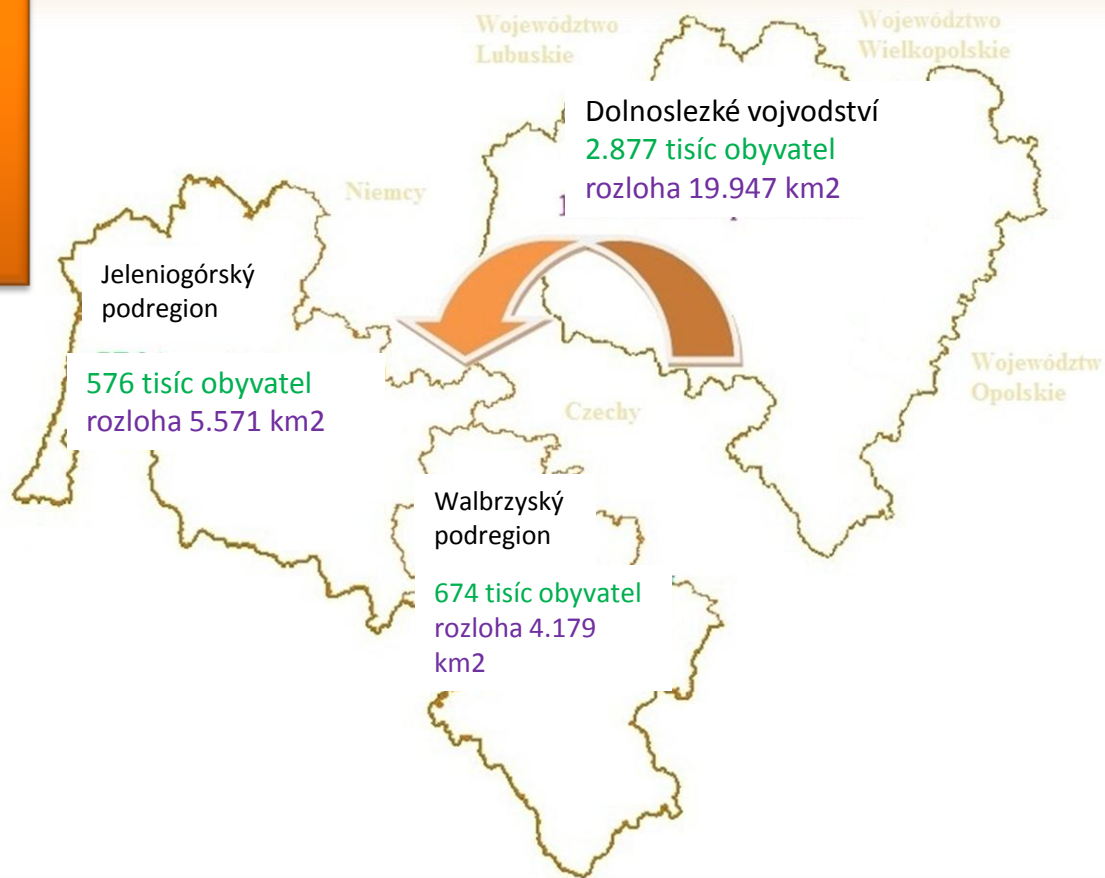
* dle seznamu ESÚS - viz webová
stránka Výboru regionů
www.portal.europa.eu

JELENIOGÓRSKÝ A WAŁBRZYSKÝ PODREGION NA POZADÍ DOLNOSLEZSKÉHO VOJVODSTVÍ

43% obyvatelstva dolnoslezského vojvodství obývá podregiony: jeleniogórský a wałbrzyský. Oba podregiony zaujímají 49% celkové rozlohy vojvodství.

Hustota zalidnění vojvodství (144 obyvatel/km²) je vyšší než celostátní průměr (122 obyvatel/km²) a průměr v Evropské unii (117 obyvatel/km²).

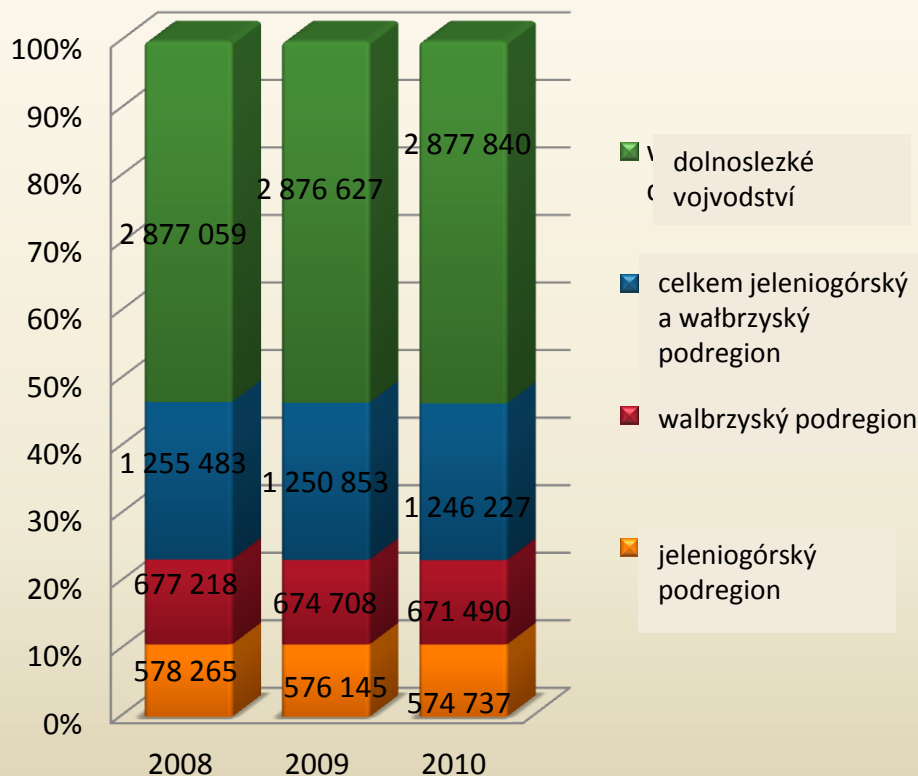
Ve wałbrzyském podregionu je hustota zalidnění podstatně vyšší než celovojvodský průměr (161 obyvatel/km²).

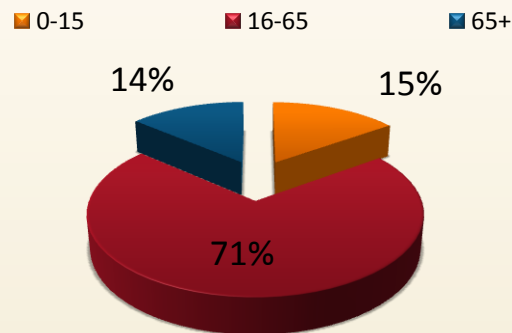

LIDSKÉ ZDROJE

Počet obyvatel v letech 2008 – 2010

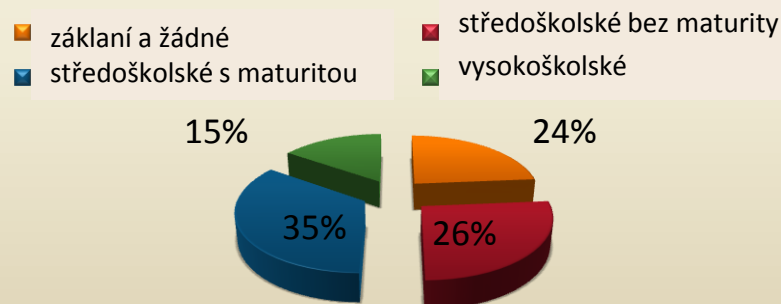

Věková struktura obyvatelstva*

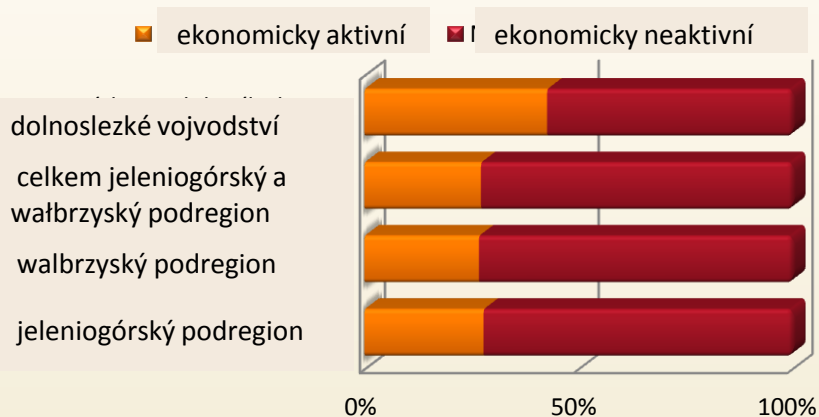
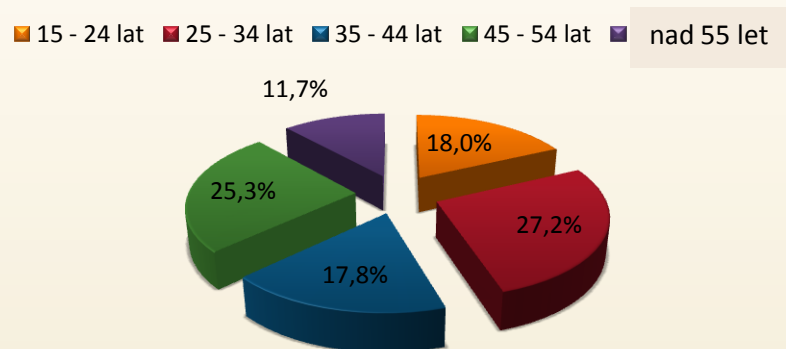

* Průměrný podíl pro všechny územní varianty

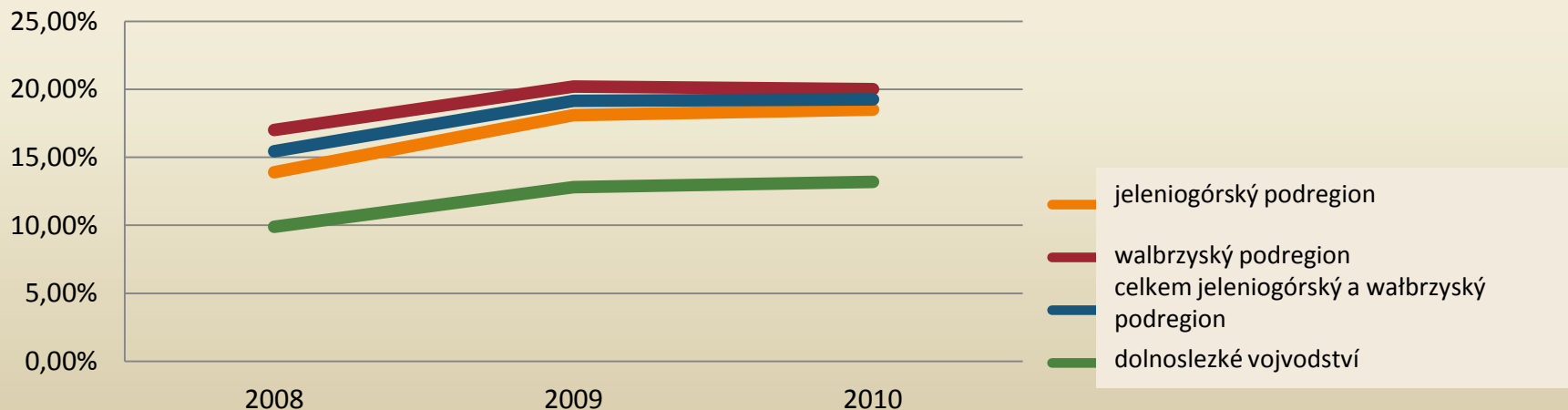
Úroveň vzdělání v dolnoslezské vojvodství

LIDSKÉ ZDROJE – EKONOMICKÁ AKTIVITA

Ekonomická aktivita populace v roce 2010

Nezaměstnanost podle vzdělání (v %)*

* Průměrný podíl pro všechny územní varianty

Evidovaná míra nezaměstnanosti v letech 2008 – 2010 (v %)

EKONOMIKA

	jeleniogórský podregion	wałbrzyský podregion	celkem jeleniogórský a wałbrzyský podregion	dolnoslezké vojvodství
Hrubý domácí produkt (HDP) v mil. PLN	16 193,00	18 414,00	34 607,00	110 448,00
v mil PPS (standardů kupní síly)	6 555,00	7 455,00	14 010,00	44 711,00
Hrubý domácí produkt (HDP) v přepočtu na 1 obyvatele v mil. PLN	28 046,00	27 243,00	27 644,50	38 395,00
v mil PPS (standard kupní síly)	11 377,34	11 049,22	11 200,36	15 542,86
PL pr.=100	79,7%	77,4%	78,6%	109,0%

- jeleniogórský a wałbrzyský podregion vytvářejí zhruba 1/3 objemy HDP dolnoslezké vojvodství
- V roce 2010 počet podniků v dolnoslezkém vojvodství činil 331 27, z toho 40% v podregionech.
- Z hlediska typu podnikatelské činnosti nejvíce firem působí v odvětvích: obchod a opravy automobilových a motorových vozidel (27% celkového počtu firem), stavebnictví (11%), činnosti realitních agentur (13%)
- (*dane uśrednione, we wszystkich wariantach terytorialnych udział branż w ogółem, oscyluje się na zbliżonym poziomie)

V letech 2008 – 2010 drtivá většina ubytovací kapacity fungovala v jeleniogórkém a wałbrzyském podregionu, tj. celkem 77,7% z celkového počtu objektů dolnoslezského vojvodství.

V letech 2008 – 2010 počet návštěvníků těchto podregionů činil přes polovinu celkového počtu turistů Dolního Slezska a přes třetinu návštěvníků ze zahraničí.

Skoro každý šestý návštěvník jeleniogórkého podregionu a každý čtvrtý návštěvník wałbrzyského podregionu

Dolní Slezko představuje velmi atraktivní oblast z hlediska přírodních atraktivit (četné přírodní rezervace, chráněné oblasti a lesy). Na územní vojvodství se nacházejí dva národní parky: Krkonošský národní park [Karkonoski Park Narodowy] (jeleniogórký podregion) a Národní park Stolových hor [Park Narodowy Gór Stołowych] (wałbrzyský podregion).

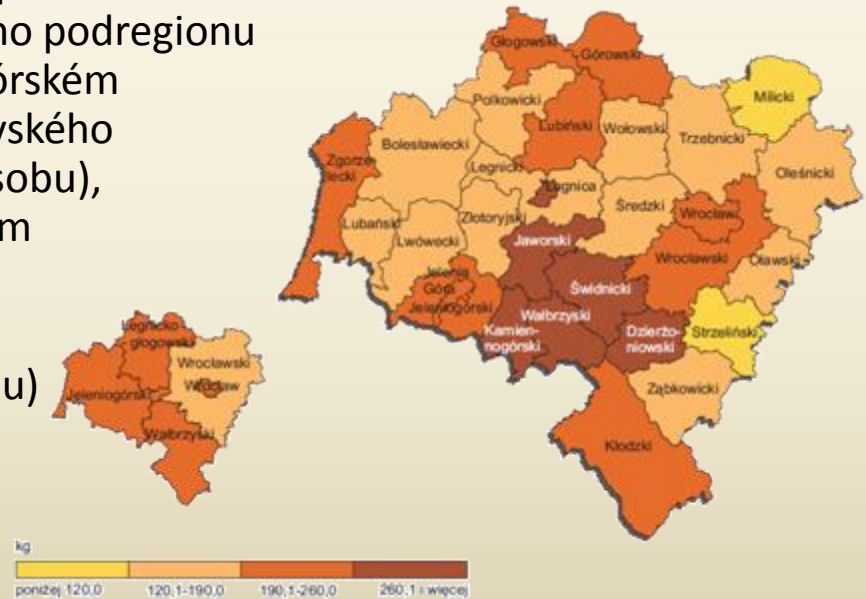
TURISTIKA A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Fotky pocházejí z portálu: turystyka.dolnyslask.pl

Analiza potencjału współpracy dla obszaru polskiej części pogranicza Polski i Republiki Czeskiej, pod kątem możliwości utworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej

KOMUNÁLNÍ INFRASTRUKTURA

- V Dolním Slezku byl v roce 2010 ke kanalizační síti připojen v průměru každý sedmý dům, k vodovodní síti - každý devátý.
- Oba podregiony (jeleniogórský a walbrzyský) mají ve srovnání s průměrem dolnoslezského vojvodství poměrně slabě rozvinutý systém kanalizačních a vodovodních sítí.
- V přepočtu na 1 obyvatele bylo nejvíce odpadů vyrobeno ve dvou okresech jeleniogórského podregionu (javorském 328,9 kg/osobu) a kamiennogórském (318,9 kg/osobu) a třech okresech walbrzyského podregionu (dzierzoniowském 268,9 kg/osobu), šwidnickém 268,6 kg/osobu) a walbrzyském (260,9 kg/osobu).
- Převládající průmysl (zejména baňský a těžební průmysl ve walbrzyském podregionu) je závažným ekologickým zatížením.
- Na 1000 tun odpadů, které v roce 2010 vytvořily dolnoslezské firmy, až 767 tun pocházelo z uvedené činnosti.

Zdroj: Statistický úřad ve Wroclawi, *Komunální infrastruktura dolnoslezského vojvodství v letech 2006-2009, Informace a statistické studie, Wrocław 2010*

DOPRAVA

- V roce 2010 bylo v jeleniogórském podregionu 23 468 kilometrů silnic a dálnic.
- Oproti roku 2008 se jejich celková délka zvýšila o 4,2% (tj. 984 km).
- Na 1000 obyvatel jeleniogórského podregionu připadalo 442 automobilů, a wałbrzyského podregionu o 12 automobilů více (ve vojvodství 455).
- Každé osmé motorové vozidlo bylo osobním automobilem.

Zdroj: turystyka.dolnyslask.pl

Źródło: umwd.dolnyslask.pl

VEŘEJNÉ SLUŽBY

- V roce 2010 souhrnné příjmy dolnoslezského vojvodství činily 11 769,3 mil. PLN a byly o 8,9% nižší než výdaje vynaložené na realizaci úkolů.
- Rozpočet okresů jeleniogórského a wałbrzyského podregionu se na celkovém rozpočtu dolnoslezského vojvodství pojílel v 36%.
- Ve všech zkoumaných oblastech skončil rozpočtový rok ve schodku.
- Největší náklady byly vynaloženy na školství a sociální podporu.

Zdroj: umwd.dolnyslask.pl

HLÁVNÍ ZAJINTERESOVANÉ SUBJEKTY ESÚS

Do působností obcí a okresů patří veškeré veřejné záležitosti místního charakteru (pokud nejsou zákonem vyhrazené pro jiné subjekty). Ty budou mít přirozeně největší zájem o přeshraniční spolupráci v rámci ESÚS.

Je třeba si uvědomit, že zainteresované subjekty mohou měnit a upravovat svoje stanoviska a zájmy. Seznam zainteresovaných subjektů je proto otevřený.

ABSORPCE PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE V RÁMCI OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR-PR 2007–2013

Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika -
Polská republika 2007–2013 je zaměřen na přeshraniční
spolupráci a rozvoj polsko-českého pohraničí.

Poř. č.	Územní varianta	Objem dotace*
1	walbrzyský podregion	18 504 736,67 €
2	jeleniogórský podregion	17 315 745,81 €
3	celkem jeleniogórský a wałbrzyský podregion	35 820 482,48 €
4	dolnoslezské vojvodství**	46 031 152,16 €

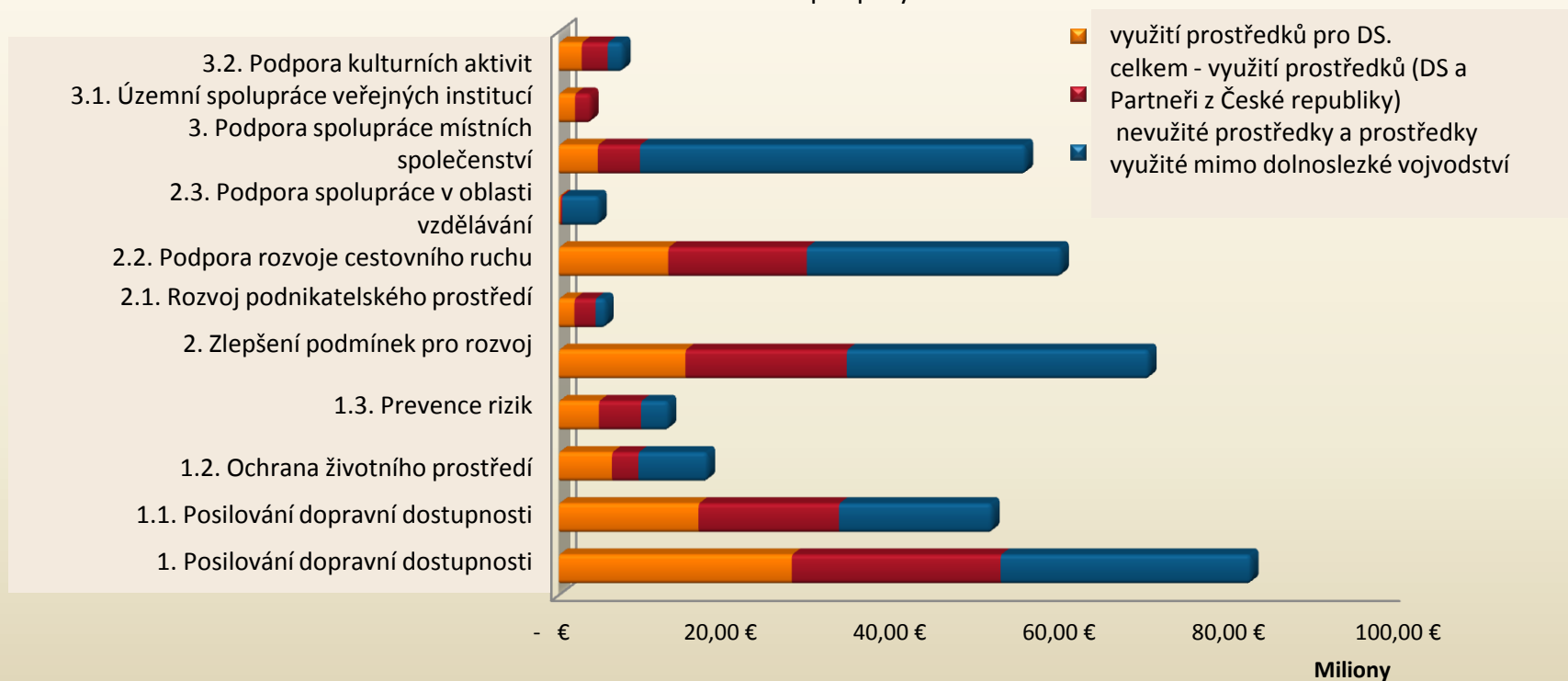
* Celkový objem dotací pro partnery jen z Dolního Slezska pro jednotlivé územní varianty.

** Celkový objem dotací z jeleniogórského a wałbrzyského podregionu a Wrocławu.

ABSORPCE PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU PŘESHraniční SPOLUPRÁCE ČR-PR 2007–2013

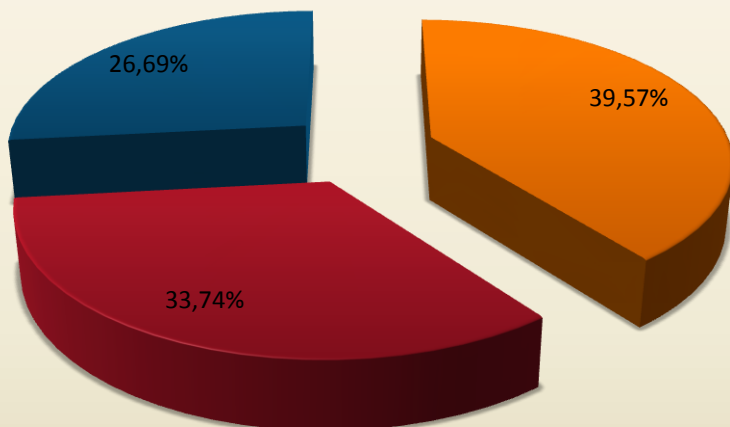
Využití finančních prostředků Partneři z Dolního Slezska, v členění podle jednotlivých oblastí podpory

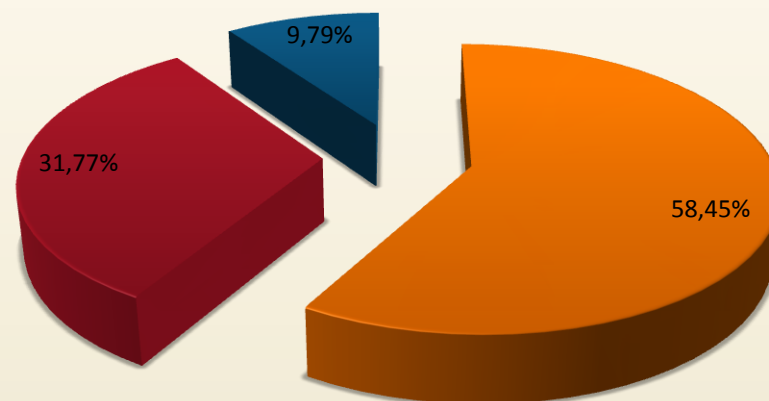
ABSORPCE PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR-PR 2007–2013

Využití finančních prostředku na jednotlivé Prioritní osy

Alokace finančních prostředku na jednotlivé Prioritní osy

- 1 Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí, prevence rizik
- 2 Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu
- 3 Podpora spolupráce místních společenství

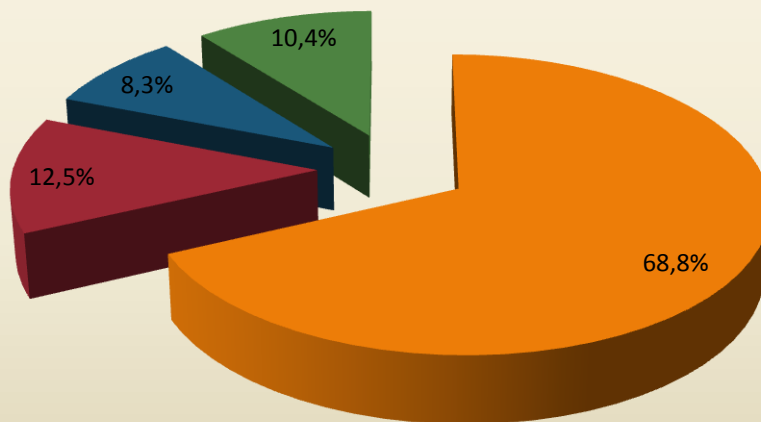

- 1. Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí, prevence rizik
- 2. Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu
- 3. Podpora spolupráce místních společenství

ABSORPCE PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR-PR 2007–2013

Dolní Slezsko bylo vedoucím partnerem v 48 projektech OPPS ČR-PR 2007-2013 z celkového počtu 106 dotovaných investic.

Procentní podíl počtu partnerů na projektech, v nichž Dolní Slezsko bylo vedoucím partnerem.

■ 2 partneři
 ■ 3 partneři
 ■ 4 partneři
 ■ 5 partnerů

ABSORPCE PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR-PR 2007–2013

Projekty realizované Partnery z Dolního Slezska, v členění podle jednotlivých oblastí podpory

Oblast podpory	Počet Partnerů			
	2	3	4	5 partnerů
1.1. Posilování dopravní dostupnosti	2	0	0	0
1.2. Ochrana životního prostředí	7	0	0	0
1.3. Prevence rizik	2	1	2	2
2.1. Rozvoj podnikatelského prostředí	2	0	0	0
2.2. Podpora rozvoje cestovního ruchu	9	2	2	2
3.1. Územní spolupráce veřejných institucí	2	0	0	1
3.2. Podpora společenských, kulturních a volnočasových aktivit	7	2	1	1

ABSORPCE PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR-PR 2007–2013

- Největší počet projektů byl realizován v kladském a jeleniogórsském okrese, městě Jelenia Góra a Wrocławu.
- Příjemcem většiny finančních prostředků EU jsou samosprávné celky, díky jejich rozsáhlé působnosti (rovněž v oblastech pozemních komunikací)
- Realizace projektů z OPPS ČR-PR je dalším podstatným krokem k prohloubení spolupráce mezi partnery z Polské a České republiky. Ze 106 projektů 48 realizovali vedoucí partneři z Dolního Slezska, z toho nejvíce bilaterálních projektů, ale také projekty s 3, 4, 5 a více partnery.

POTŘEBY V OBLASTI SPOLUPRÁCE NA ZÁKLADĚ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO VÝZKUMU

- K největším výhodám předmětného území patří jeho atraktivní umístění a turistický potenciál, což je v souladu s vizí této oblasti popsanou ve studii Strategie rozvoje dolnoslezského vojvodství do roku 2010, která se opírá o 3 pilíře: průmysl, služby a cestovní ruch.
- Podle názoru respondentu je rozvoj turismu a zlepšení dopravní infrastruktury předpokladem pro ekonomický rozvoj této oblasti. Cestovní ruch je meziodvětvovým oborem povzbuzujícím rozvoj mnoha oborů, zejména služeb.

POTŘEBY V OBLASTI SPOLUPRÁCE NA ZÁKLADĚ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO VÝZKUMU

- K hlavním problémům, které negativně ovlivňují pohraniční oblast patří: nedostatky v rozvoji dopravní infrastruktury (silniční a železniční). I přes vynaložení velkého množství finančních prostředků z EU nebo prostředků z rozpočtu samosprávních celků, jsou v této oblasti obrovské potřeby.
- Dalším negativním faktorem je vysoká míra nezaměstnanosti, která je příčinou zbídačení společnosti a marginalizace některých okresů.

POTŘEBY V OBLASTI SPOLUPRÁCE NA ZÁKLADĚ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO VÝZKUMU

- Strategickými oblastmi ovlivňujícími rozvoj pohraničí jsou: hospodářský rozvoj, konkurenceschopnost a ekonomický růst, doprava a komunikace a cestovní ruch.
- Respondenti mezi nejdůležitější možné oblasti spolupráce v rámci ESÚS uvedli: cestovní ruch, dopravu a komunikaci, vzdělávání a školení.
- Navrhované prioritní osy spolupráce v rámci ESÚS se zásadně shodují s dříve deklarovanými osami spolupráce.

STRATEGICKÉ OBLASTÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI ESÚS

Identifikované hlavní oblastí spolupráce byly zjištěné na základě analýzy:

- statistických údajů,
- desk reasarch strategických dokumentů Dolnoslezského vojvodství ,
- výsledků výzkumu veřejného mínění provedeného mezi zúčastněnými institucemi, které současně disponují zkušenostmi s přeshraničními aktivitami v polsko-českém pohraničí,
- SWOT zkoumaného regionu dle jedenácti tematických cílů politiky soudržnosti na roky 2014 až 2020.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS – TURISTICKÝ RUCH

1. Oblast spolupráce:

Společná turistická oblast

Příklady možných návrhů projektů:

- Vytvoření evropsky konkurenceschopné jednotné turistické značky polsko-českého pohraničí - společný turistický produkt, společné propagační kampaně,
- Tvorba nových a modernizace stávajících turistických stezek umožňující věnovat se aktivní turistice v polsko-českém pohraničí,
- Interregionální osobní multimodální jízdenka,
- Polsko-česká studie funkčního uspořádání turistického pohraničí.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS – TURISTICKÝ RUCH

2. Oblast spolupráce:

Ochrana kulturního dědictví

Příklady možných návrhů projektů:

- Projekty spojené s ochranou, renovací, revalvací, zabezpečením a zajištěním pamětihodností před ohrožením,
- Projekty spojené s uspořádáním a označením turistických atrakcí (včetně označení v cizích jazycích).

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS – VYVÁŽENÁ DOPRAVA A ODSTRAŇOVÁNÍ ÚZKÝCH HRDEL U KLÍČOVÝCH SÍŤOVÝCH INFRASTRUKTUR

1. Oblast spolupráce:

Silniční doprava

Příklady možných návrhů projektů:

- Lepší napojení koridorů 2. a 3. stupně na síť TEN-T (v polsko-českém pohraničí),
- Lepší přístupnost center, která mají vliv na vytváření společných polsko-českých turistických produktů,
- Lepší přístupnost center, která plní funkci zajišťování ekonomické soudržnosti polsko-českého pohraničí.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS – VYVÁŽENÁ DOPRAVA A ODSTRAŇOVÁNÍ ÚZKÝCH HRDEL U KLÍČOVÝCH SÍŤOVÝCH INFRASTRUKTUR

2. Oblast spolupráce:

Železniční doprava

Příklady možných návrhů projektů:

- Zřízení interoperabilního železničního systému (interoperabilní vlaková souprava a infrastruktura zajišťující plynulý provoz mezi státními hranicemi),
- Modernizace a obnovení (přeshraničních) železničních spojů.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS – VYVÁŽENÁ DOPRAVA A ODSTRAŇOVÁNÍ ÚZKÝCH HRDEL U KLÍČOVÝCH SÍŤOVÝCH INFRASTRUKTUR

3. Oblast spolupráce:

Nízkoemisní systém městské dopravy přátelský vůči životnímu prostředí

Příklady možných návrhů projektů:

- Nákup nízkoemisních autobusů,
- Propagace městské mobility dle zásady vyváženého rozvoje,
- Tvorba integrovaných systémů veřejné dopravy na území pohraničí.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS - OCHRANA PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

1. Oblast spolupráce:

Odpadové hospodářství

Příklady možných návrhů projektů:

- Společný integrovaný plán odpadového hospodářství,
- Systémy třídění a likvidace komunálního odpadu v polsko-českém pohraničí,
- Obnova někdejších silně průmyslových území,
- Aktivity v oblasti meziregionální a mezinárodní spolupráce za účelem výměny zkušeností a dobré praxe.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS - OCHRANA PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

2. Oblast spolupráce:

Zlepšení kvality ovzduší

Příklady možných návrhů projektů:

- Zpracování společných strategií proti emisím látek znečišťujících ovzduší,
- Prevence a omezování emisí látek znečišťujících ovzduší.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS - OCHRANA PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

3. Oblast spolupráce:

Ochrana biodiverzity a ekologické vzdělávání

Příklady možných návrhů projektů:

- Ochrana společných ekosystémů, společné plány ochrany území spadajících do státního systému ochrany a systému Natura 2000,
- Spolupráce v oblasti ochrany přírodních zdrojů Krkonoš,
- Společné přeshraniční aktivity na podporu vzdělávání.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS – SOCIÁLNÍ INTEGRACE A ŘEŠENÍ PROBLEMU CHUDOBY

1. Oblast spolupráce:

Řešení problému chudoby

Příklady možných návrhů projektů:

- Zlepšení přístupu k základním službám a sociální podpoře,
- Podpora fyzické a hospodářské revitalizace chudých společenství,
- Zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím, službám.

OBLAST STRATEGICKÉ SPOLUPRÁCE ESÚS – SOCIÁLNÍ INTEGRACE A ŘEŠENÍ PROBLEMU CHUDOBY

2. Oblast spolupráce:

Rozvoj a popularizace aktivní integrace

Příklady možných návrhů projektů:

- Podpora znovuzapojení sociálně vyloučených a odstraňování diskriminace, zejména národnostních menšin, osob se zdravotním postižením, bezdomovců, dále pak posílení ekonomické nezávislosti a rovného jednání se ženami,
- Propagace podnikání v sociální oblasti,
- Zlepšení dostupnosti pracovišť, sociálního zabezpečení, základních služeb (zdravotní péče, bytová výstavba, atd.) a vzdělání.

DĚKUJEME ZA POZORNOST